

1. NAUCZENIE (17) sb n

a oraz pierwsze e jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie); końcowe e z tekstów nie oznaczających é.
sg N nauczeni(e) (3). ◇ G nauczeniã (6); -ã (5), -(a) (1). ◇ D nauczeniu (3). ◇ A nauczeni(e) (3).

◇ I nauczeni(e)m (2).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde bez cytatu.

I. Rzeczownik od „nauczyć” (12) :

1. Przekazanie wiedzy w zakresie spraw religijnych, wyłożenie, objaśnienie (6) : Ale wiedźcie o tym/ [...] żeć w oboim Teftámenćie ieft y pohámowanie z groźbą y z boiáźnią/ y náuczenie z miłością WujJud 79; SkarJedn 71.

nauczenie kogo (3): racz óftatz na mieftzu moijm/ dlá zwolenikow moijch poílenniá ij też nauczeniá OpecŻyw 173v; GrzegRóżn I3v; ArtKanc G14.

nauczenie czego (1): Ale ku náuczeniu práwego wżywánia Swiátości/ nic ínadnieyźzego być niemoże/ iáko to/ kiedy się pilnie wypowiedzą przyczyny/ dla ktorých Swiátości wftáwic było potrzebá. KuczbKat 110.

2. Wskazówka, rada, przestroga, pouczenie; documen (a. docimen), documentum BartBydg (6) : BartBydg 44; Ten to Demóftenes iedney niewiećcie barzo chytre nauczenie dał BielŻyw 59.

nauczenie czyje [w tym: ai poss (2), G sb (1)] (3): Iozeff [...] z nauczeniá anielfkiégó/ ífedl do ziemie Galileyfkié/ do miafta Nazareth. OpecŻyw 29v, 25; BielKron 42v.

a. Nauki, maksymy (1) : Ktoryżto [Gallenus] [...] wiele pożytecznych kxiąg po łobie zoftawił, z ktorich tho náuczenie wybrano ieft. BielŻyw 139.

II. Rzeczownik od „nauczyć się”; zdobycie wiedzy (5) : A wźzákeś tu nie dawno ten rozum gániłá/ Ktory podpárt nie bywa roftropnym ćwiczeniem/ A czymże go podeprzeć iedno náuczeniem. RejWiz 90v.

nauczenie czego (3): BierEz H2v; SeklKat A5; gdzie z Fránciey bárzo wiele ludźy przyźzło/ dla náuczenia pílmá íwiętego BielKron 216v.

Szeregi: »biegłość a nauczenie« (1): Poczynáią się rozliczne á znamienite Báśni/ [...] z ktorých możemy wźiąć nie iáki pożytek ku ćwiczeniu rozumu náłzego/ y ku biegłości á náuczeniu rzeczy niepośpolitych BierEz H2v.

»słuchanie a nauczenie« (1): nie ma mu to być broniono i innym takież, jeśliby z stanu rycerskiego kto dla słuchania a nauczenia być przy tym chciał Diar 52.

Cf NAUCZENIE SIĘ, NAUCZYĆ, NAUCZYĆ SIĘ, NAUKA